

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

8 тиждень

(19–25.02.2024)

Дата випуску:
27.02.2024

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 8 тижень по Україні

- Інтенсивний показник захворюваності на ГРВІ, включно із COVID-19, становить 455,0 на 100 000 населення, що на 5,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 14,7% менше аналогічного показника за попередній тиждень.
- Пік епідемічного підйому захворюваності на ГРВІ пройдено: за даними рутинного епідеміологічного нагляду порівняно з попереднім тижнем кількість захворілих дорослих знизилася на 17,8%, а дітей віком до 17 років — на 11,9%.
- У 21 (84%) регіоні зафіксовано циркуляцію вірусів грипу, що свідчить про широке географічне розповсюдження вірусів грипу в Україні; у системах рутинного і дозорного епіднагляду частка позитивних результатів на віруси грипу типів А та В становить 33,1%.
- У системі дозорного епіднагляду зареєстровано 135 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку грипозного захворювання (ГПЗ), інтенсивний показник — 210,0 на 100 000 населення, що на 38,6% менше показника попереднього тижня. Захворюваність на ГПЗ дітей віком до 17 років знизилася на 44,7%, дорослих — на 33,6%.
- Зареєстровано 207 пацієнтів, клінічний стан яких підлягає визначенню випадку тяжкої гострої респіраторної інфекції (ТГРІ), пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,8%.
- У системі дозорного епідеміологічного нагляду визначено віруси парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси.
- Уперше з березня 2020 року під час дослідження зразків матеріалів від пацієнтів із ГПЗ та ТГРІ у рамках дозорного епіднагляду не визначено віруси SARS-CoV-2.
- Профілактичні щеплення від грипу отримали 3 246 осіб, зокрема 2 411 — із груп медичного та епідемічного ризику (*табл. 1*).
- Зареєстровано 9 летальних випадків серед пацієнтів із діагнозом «грип». Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу та COVID-19 за останні 12 місяців.
- У системі рутинного епідеміологічного нагляду сталося 18 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тестування на COVID-19.

Резюме з початку сезону по Україні

- Протягом епідемічного сезону, з 2 жовтня 2023 року до 25 лютого 2024-го, на ГРВІ перехворіли 3 288 430 осіб (9,1% населення), що на 33,3% більше показника за аналогічний період сезону 2022/2023. Частка дітей серед захворілих осіб становить 54,2% (*табл. 1*).
- З початку епідемічного сезону серед загальної кількості пацієнтів із ГРВІ за допомогою швидких тестів на визначення антигена SARS-CoV-2 виявлено 143 719 випадків захворювання на COVID-19 — 4,4% від загальної кількості зареєстрованих випадків ГРВІ. Серед тих, хто мав позитивний результат тестування на COVID-19, померла 761 особа, зокрема 4 дитини віком до 17 років.
- За даними рутинного епідеміологічного нагляду серед позитивних результатів лабораторних досліджень домінують віруси SARS-CoV-2 (78,1%), в інших випадках визначено віруси грипу та інших захворювань респіраторної групи (парагрипу, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, бокавіруси, метапневмовіруси).
- Зареєстровано 58 летальних випадків унаслідок грипу.
- Проти грипу вакциновано 137 395 осіб, зокрема 87 044 — із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,0% від загальної цільової групи.

Таблиця 1. Основні показники за 8 тиждень і з початку епідемічного сезону

№ з/п	Показник	Усього з початку сезону	За звітний тиждень	За попередній тиждень	Зміни
Захворюваність на ГРВІ					
1	Кількість випадків (інтенсивний показник)	3 288 430 (9 137,8)	163 744 (455,0)	191 933 (533,3)	– 14,7%
	зокрема дітей (інтенсивний показник)	1 782 997 (26 430,8)	89 840 (1 331,8)	101 996 (1 512,0)	– 11,9%
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	99 637 (52 410)	5 008 (2 789)	5 853 (3 381)	– 875 (– 592)
3	Кількість летальних випадків унаслідок грипу (зокрема дітей)	58 (2)	9 (0)	6 (1)	+ 3 (– 1)
4	Кількість осіб, які вакциновані проти грипу (зокрема із груп ризику)	137 395 (87 044)	3 246 (2 411)	1 788 (1 334)	+ 1 458 (+ 1 077)
Дослідження із визначення вірусів грипу методом ПЛР					
1	Кількість здійснених досліджень у рутинній системі епіднагляду	8 793	854	996	– 142
	зокрема із позитивним результатом	2 448 27,8%	274 32,1%	332 33,3%	– 58
2	Кількість здійснених досліджень у дозорній системі епіднагляду	2 986	150	171	– 21
	зокрема із позитивним результатом	1 234 41,3%	58 38,7%	86 50,3%	– 28
Захворюваність на COVID-19					
1	Кількість підтверджених випадків COVID-19 (зокрема дітей)	143 719 (16 397)	1 880 (265)	2 142 (274)	– 12,2% (– 3,3%)
2	Госпіталізовано (зокрема дітей)	29 881 (5 612)	601 (95)	613 (91)	– 12 (+ 4)
3	Кількість летальних випадків із діагнозом «COVID-19» (зокрема дітей)	761 (4)	18 (0)	11 (0)	+ 7

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (7 тиждень 2024 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://erviss.org>) у Словаччині зареєстровано дуже високу інтенсивність епідемічного процесу, у Білорусі, Молдові, Польщі, Румунії та Угорщині — середню активність грипу.

Про спорадичне географічне поширення вірусів грипу повідомили з Польщі, про локальне — зі Словаччини. У Білорусі та Молдові зафіксували регіональне, а в Угорщині та Румунії — широке розповсюдження вірусів грипу (рис. 1).

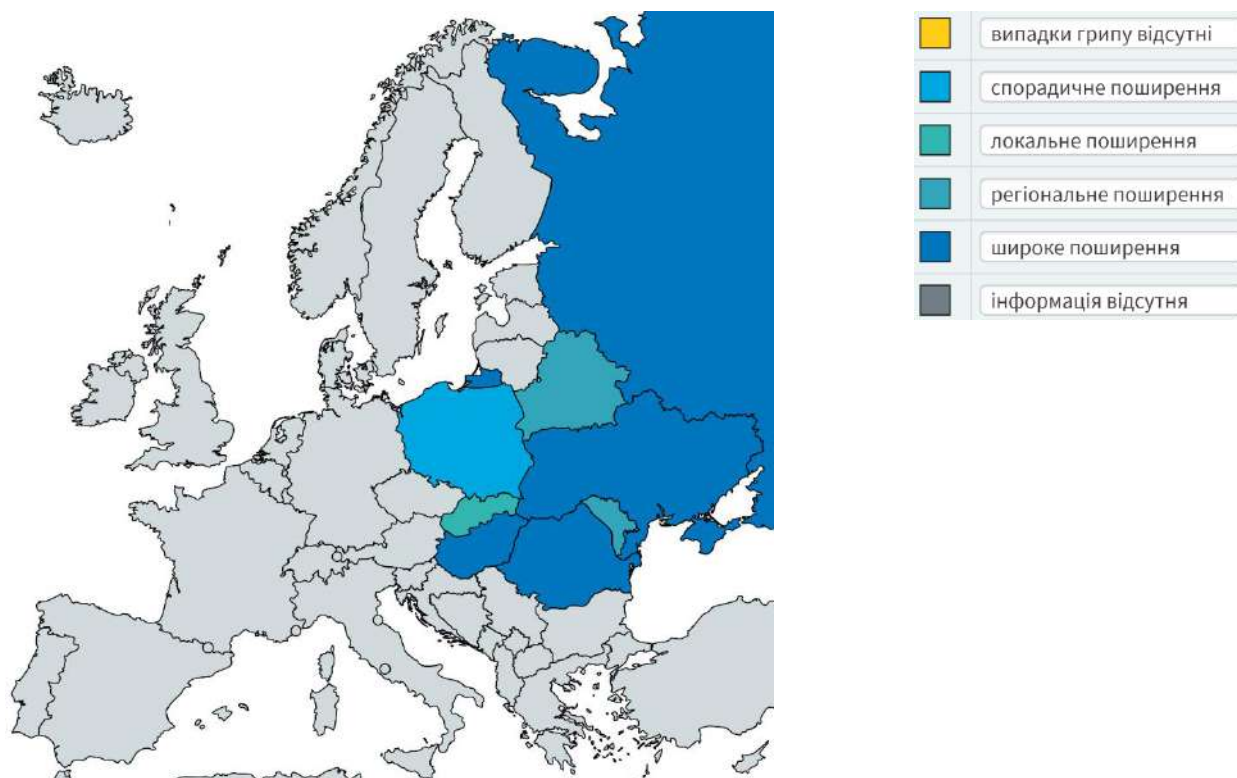

Рис. 1. Географічне поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://erviss.org>) за 7 тиждень 2024 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За результатами звітів 25 країн Європи, що на 6 тижні 2024 року взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Австрії, Нідерландах, Німеччині та Словенії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. За оцінкою EuroMOMO у європейських країнах — учасницях значно підвищився рівень надлишкової смертності загалом та особливо у вікових групах старше 45 років.

Після тривалого періоду підвищеної загальноєвропейської смертності через пандемію COVID-19 перевищення рівня смертності з усіх причин в інших країнах європейського регіону не зареєстровано (рис. 2). Результати аналізу можуть різнитися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах — партнерах ЕуроМОНО та субнаціональних регіонах, що надають відомості, 6 тиждень 2024 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

1. Гострі респіраторні вірусні інфекції (ГРВІ)

Дані рутинного епіднагляду за 8 тиждень 2024 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 163 744 особи, зокрема 89 840 дітей віком до 17 років (54,9%). Інтенсивний показник захворюваності² становить 455,0 на 100 000 населення, що на 5,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 14,7% менше аналогічного показника за попередній тиждень (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

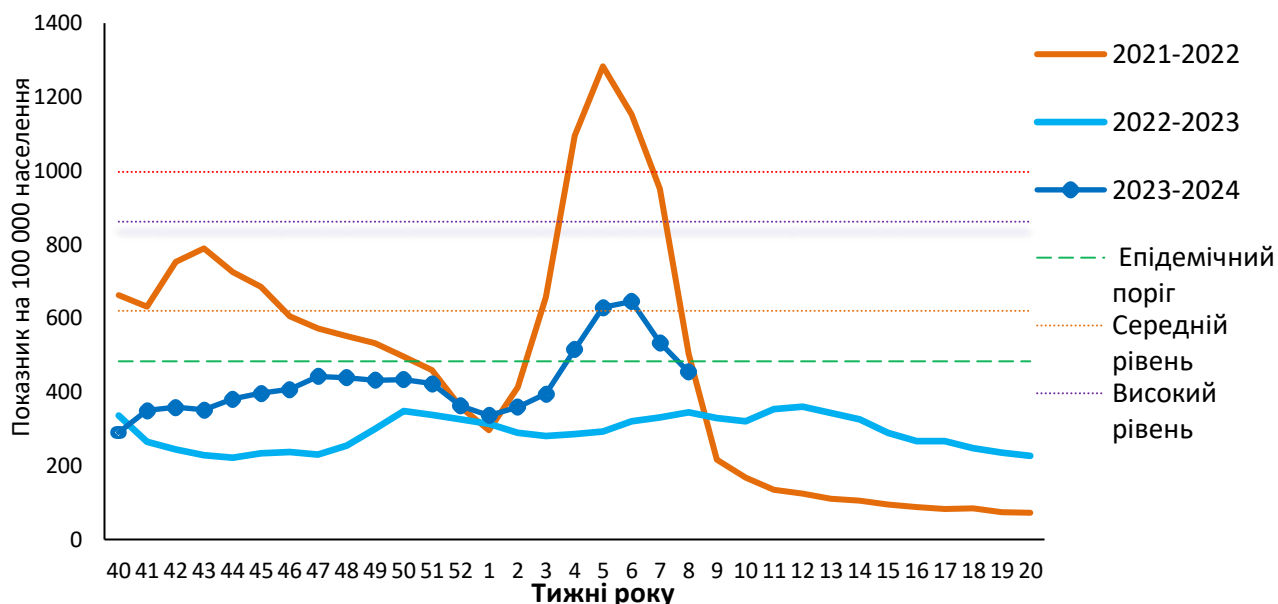

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, 8 тиждень 2024 року

Середній рівень перевищення епідемічного порога лишається лише в Кіровоградській, Рівненській, Тернопільській та Чернівецькій областях. В інших регіонах України та м. Київ — стабільна ситуація та неепідемічний рівень захворюваності на ГРВІ (рис. 4).

Рис. 4. Рівні епідемічної активності ГРВІ у регіонах України, 8 тиждень 2024 року

З 19 по 25 лютого було госпіталізовано 5 008 осіб (3,1% від загальної кількості захворілих на ГРВІ), зокрема 2 789 дітей віком до 17 років (55,7% усіх госпіталізованих).

На звітному тижні зареєстровано 9 летальних випадків унаслідок грипу. У 7 випадках за результатами лабораторних досліджень визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих: у м. Київ (особи віком 42, 58, 62, 70, 82, 86 років) і Тернопільській області (43 роки). У Житомирській області за результатами лабораторних досліджень у померлих осіб віком 56 і 67 років визначено фрагменти РНК вірусів грипу А(Н1)pdм09. Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти грипу в цьому сезоні.

2. Гостра респіраторна хвороба COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2

Протягом звітного тижня за даними рутинного епідеміологічного нагляду серед усіх пацієнтів із ГРВІ зареєстровано 1 880 (1%) осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. З-поміж них госпіталізовано 601 (32%) особу.

Найбільше випадків COVID-19 на 100 000 населення³ зареєстровано в Житомирській, Рівненській та Хмельницькій областях (рис. 5).

Рис. 5. Захворюваність на COVID-19 у регіонах України, 8 тиждень 2024 року

Протягом звітного тижня серед дітей віком до 17 років зареєстровано 265 підтверджених випадків COVID-19, що менше на 3,3% порівняно з попереднім тижнем. Медичну допомогу в умовах стаціонару отримали 95 дітей (15,8% усіх госпіталізованих осіб із COVID-19), зокрема 3 дитини віком до 4 років потребували перебування у відділенні реанімації та інтенсивної терапії.

За даними рутинного епідеміологічного нагляду було зареєстровано 18 летальних випадків серед осіб, які мали позитивний результат тесту на COVID-19. Усі померлі не мали профілактичних щеплень проти COVID-19 за останні 12 місяців.

3. Лабораторні дослідження в системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ

За результатами лабораторного дослідження зразків матеріалів від 3 313 пацієнтів із закладів охорони здоров'я у 377 (11,4%) випадках визначено віруси респіраторної групи інфекцій (табл. 2). Віруси SARS-CoV-2 визначено у 325 випадках (86,2% усіх позитивних знахідок).

У 17 областях України та м. Київ у 274 (32,1%) зразках матеріалів від 854 пацієнтів з підозрою на грип визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипіваних, А(Н1)pdм09 та В.

³ Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

Таблиця 2. Результати досліджень зразків матеріалів від пацієнтів закладів охорони здоров'я України за 8 тиждень 2024 року

Показник	Звітний тиждень	Усього від початку сезону
Кількість обстежених осіб на грип	854	8 793
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	274 (32,1)	2 448 (27,8)
А не субтипований	192	1 838
А(Н1)pdм09	38	455
А(Н3)	0	6
В	44	149
Кількість обстежених осіб на ГРВІ	3 313	60 515
Кількість позитивних результатів, абс. знач. (%)	377 (11,4)	12 192 (20,1)
Парагрип	4	48
Аденовіруси	17	195
RS-віруси	13	343
Риновіруси	8	125
Бокавіруси	2	19
Коронавіруси ОС43, 229Е, NL63, HKU1	0	3
Метапневмовіруси	8	33
SARS-CoV-2	325	11 426

4. Вакцинація проти грипу
За 8 тиждень 2024 року від грипу вакциновано 3 246 осіб, зокрема 2 411 — із груп медичного та епідемічного ризику (рис. 6).

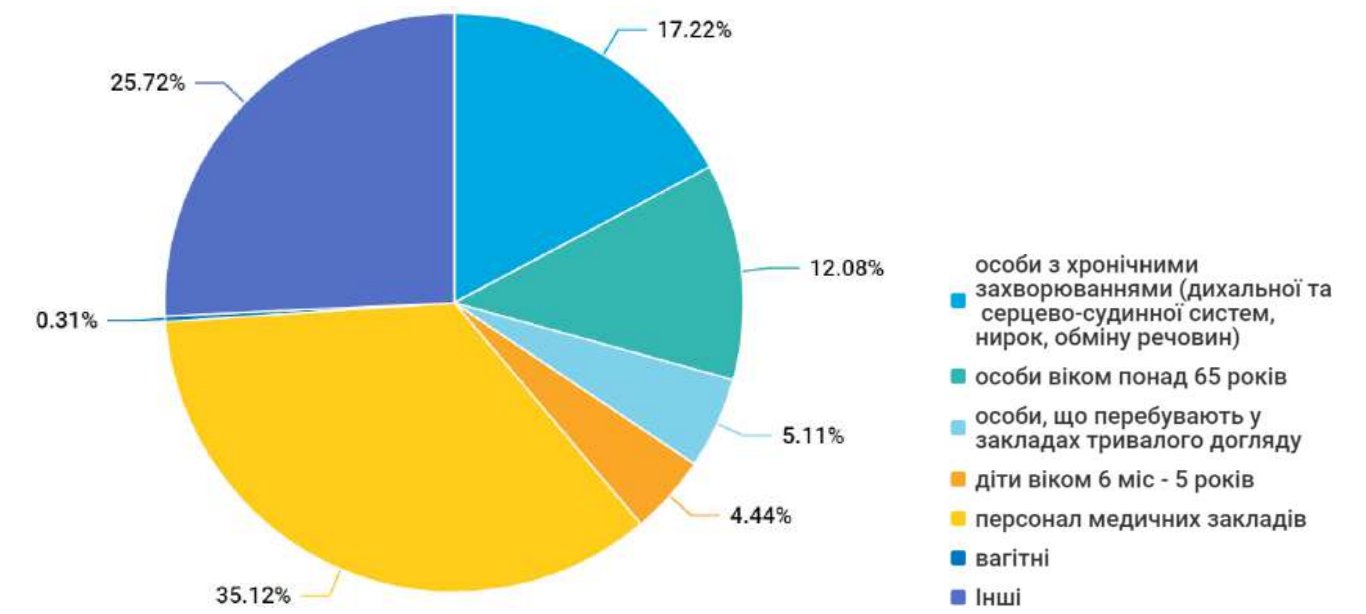

Рис. 6. Представники груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, 8 тиждень 2024 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

1. Дозорний епіднагляд за грипоподібними захворюваннями

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя й Одеса, захід — Львів, Рівне і Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 8 тижня 2024 року зареєстровано 135 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Показник захворюваності серед дорослого населення становить 173,7 на 100 000, що на 33,6% менше показника попереднього тижня. Також, порівняно з минулим тижнем, зменшився показник захворюваності серед дітей віком до 17 років — на 44,7% і становить 338,4 на 100 000 населення.

З-поміж 135 пацієнтів із ГПЗ у 66 (48,9%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 66 зразків матеріалів у 22 (33,3%) випадках отримано позитивні результати, зокрема у 17 (77,3% позитивних знахідок) — визначено віруси грипу: А не субтиповані — у Дніпропетровській (2), Львівській (2), Одеській (3), Сумській (3), Чернігівській (3) областях та м. Київ (1). У Одеській (1) області визначено віруси грипу типу В, у Харківській (2) — типу А(Н1)рdm09 (табл. 3).

З початку епідемічного сезону лабораторно досліджено 1 599 (45%) зразків матеріалів від 3 553 пацієнтів із ГПЗ, отримано позитивні результати у 625 випадках — 39,1% (рис. 7).

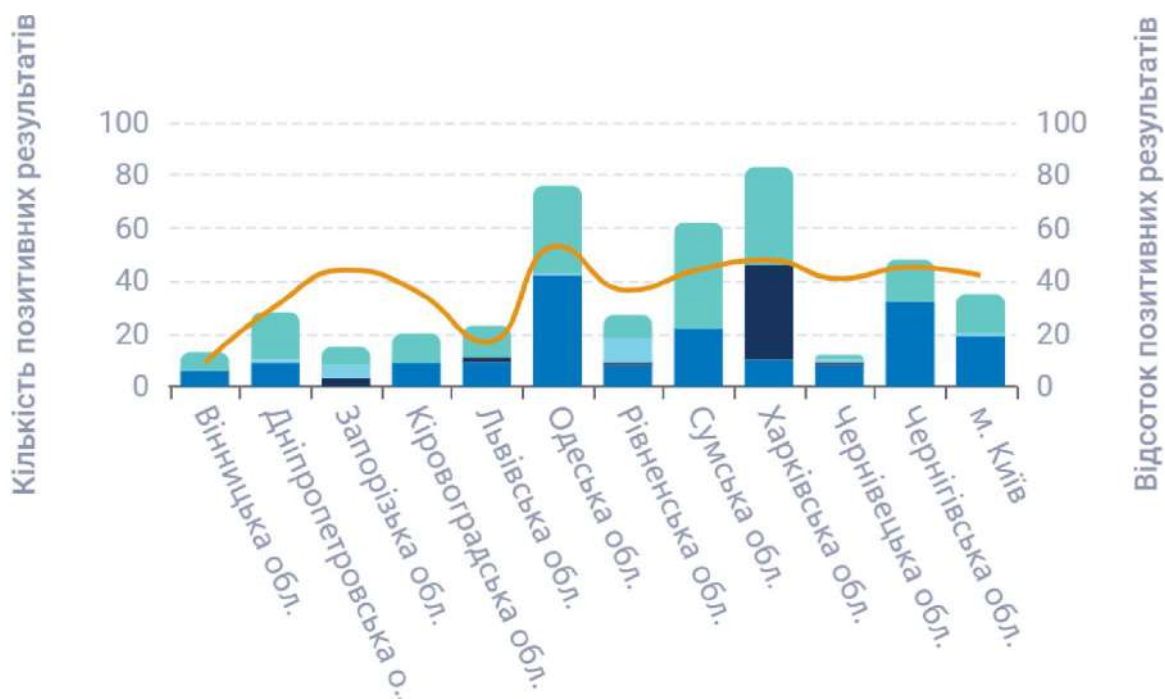

Рис. 7. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 8 тиждень 2024 року

2. Дозорний епідгляд за тяжкою гострою респіраторною інфекцією

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 207 пацієнтів, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, зокрема 108 (52,2%) дітей віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 3,8%.

З-поміж 207 випадків ТГРІ у 84 (40,6%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 84 зразків матеріалів у 36 (42,9%) випадках отримано позитивні результати, зокрема у 24 (66,7%) — визначено віруси грипу: типу А(Н1)рdm09 — у Запорізькій (3) та Харківській (4) областях; типу В — у Вінницькій (1) та Рівненській (1) областях. Віруси грипу А не субтиповані визначено у Вінницькій (1), Дніпропетровській (1), Запорізькій (1), Рівненській (4), Сумській (5), Чернігівській (1) областях та м. Київ (2) (табл. 3).

З початку епідемічного сезону з-поміж 3 420 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно досліджено 1 387 (40,6%) зразків матеріалів. Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій у 609 (43,9%) випадках (рис. 8).

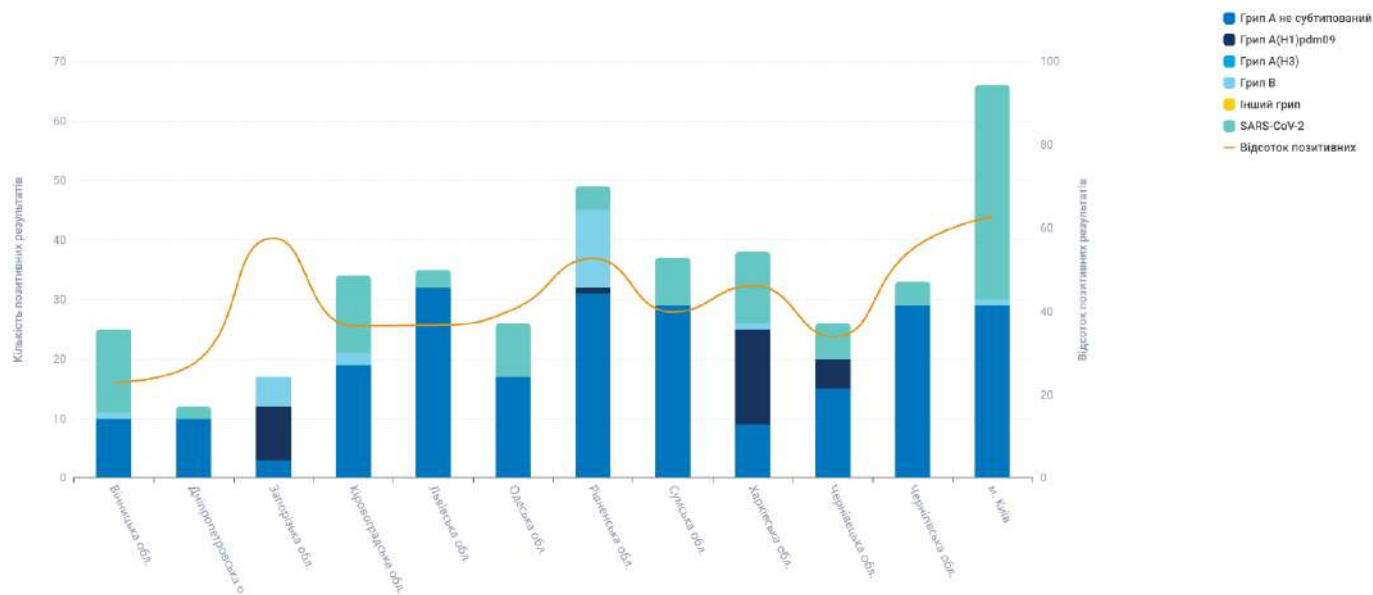

Рис. 8. Результати обстеження осіб із ТГРІ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2023/2024, станом на 8 тиждень 2024 року

Таблиця 3. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 8 тиждень 2024 року

Показник	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2023/2024		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	66	84	150	1 599	1 387	2 986
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	22 (33,3)	36 (42,9)	58 (38,7)	625 (39,1)	609 (43,9)	1 234 (41,3)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	17 (77,3)	24 (66,7)	41 (70,7)	235 (37,6)	287 (47,1)	522 (42,3)
А	16	22	38	217	264	481
А не субтиповані	14	15	29	174	233	407
А(Н1)рdm09	2	7	9	43	31	74
А(Н3)	0	0	0	0	0	0
В	1	2	3	18	23	41
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	5 (22,7)	12 (33,3)	17 (29,3)	390 (62,4)	322 (52,9)	712 (57,7)
Парагрип	1	2	3	30	19	49
Аденовіруси	2	6	8	60	67	127
RS-віруси	0	2	2	35	85	120
Риновіруси	0	2	2	36	23	59
Бокавіруси	2	0	2	6	5	11
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	2	0	2
Метапневмовіруси	0	0	0	14	12	26
SARS-CoV-2	0	0	0	207	111	318